

Zápis MPS STRAVA

27. 3. 2025

Přítomni (viz příloha)

INFORMACE PŘEDSEDKYNĚ MPS

Předsedkyně MPS přivítala přítomné členy a přivítala nového zástupce MPSV pana Bc. Otakara Kalendu, který se stal novým členem MPS a zároveň garantem skupiny pro stravování v sociálních službách.

Informovala o nadcházející akci Makro Czech Gastro Fest, který bude probíhat 4. – 5. 4. 2025 v O2 Universum.

ODBORNÁ SKUPINA PRO ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ

Odborná garantka stručně informovala o připomínkách v ukončeném připomínkovém řízení k novele vyhlášky č. 107/2005 Sb.

- Připomínky vypracované SPOZ a rozeslané krajům, městům, obcím a zaměstnavatelským uniím – často podobné.
- Připomínky M Zem, Hospodářské komory a Svazu značkových výrobců.
- Připomínky krajů, ombudsmana, zmocněnkyně a Nesehnutí, týkající se světonázorových otázek.

Garantka předala slovo MUDr. Selinger k proběhlé schůzce s Potravinářskou komorou a M Zem.

Předmětem schůzky byly především následující připomínky:

1. Nesoulad s komoditními vyhláškami – nyní opravujeme a zpřehledňujeme.
2. Požadavek na vypsání všech skupin potravin v tabulce – tento postup neodpovídá principům SK – který sleduje vybrané skupiny potravin – které mají pozitivní či potenciálně negativní vliv na zdraví
3. Kolize mezi zdravotními záměry a požadavky komory (např. zákaz slazených nápojů, dehydratovaných vyjmenovaných výrobků) – zde nelze ze zdravotních důvodů ustupovat.

Komora požadovala úpravy a přidání některých výjimek, ale do dnešního dne nezaslala slíbené konkrétní produkty. Vypořádání připomínek se blíží ke konci.

Diskuse k tématu

Předsedkyně předala slovo panu vrchnímu řediteli Marešovi k vyjádření MŠMT.

Upozornění, že školní stravování se řídí výživovými normami (§ 122 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění). Lze chápat i tak, že jakékoliv jiné stravování ve školních jídelnách, pokud dále nemá případnou oporu ve vyhlášce o školním stravování a pokud není podle výživových norem (spotřební koš), není školním stravováním podle školského zákona.

Připomínky, které MŠMT v rámci mezirezortního řízení k novele vyhlášky o školním stravování obdrželo (cca 300 zásadních, byť jsou opakující, připomínky), lze shrnout do těchto okruhů: spotřební koše a jejich nutriční hodnota / možnosti stravování mimo nutriční hodnoty spotřebního koše / možnost konzumace stravy, která je žákem donesena (pravidla pro zajištění školní jídelny), tzv. „krabičky“ / náklady spojené se stravou (krabičky) / jasné definování stravy pro vegetariány a vegany / náklady spojené s neodebranou stravou po zavedení nových nutričních hodnot – náklady na likvidaci odpadu.

S ohledem na rozsah připomínek a spolupráci se SZÚ je těžké odhadnout dobu vypořádání připomínek. MŠMT by rádo dodrželo termín účinnosti k 1. 9. 2025. Řeší se však i otázka přechodného období – zda zavést nová pravidla od 1. 9. 2025, nebo je posunout na 2026, aby školy měly čas na přípravu. Pokud by některé školy chtěly začít dříve, je nutné najít řešení, aby neporušovaly předpisy.

Diskuse:

Ředitelka Macková: Přechodné období má smysl až po zavedení změn, aby se školy mohly připravit. Mnohé jídelny už s tím počítají, ale pokud se pravidla budou odkládat, budou v rozporu s aktuální legislativou.

Starostka Rydvalová: Jako zřizovatel školy vím, že během školního roku není možné provést zásadní změny. Plánujeme úpravy během letních prázdnin, což je jediné období pro větší změny. Požádám, abychom udělali vše pro to, aby vše fungovalo už v září. Pokud bude metodická podpora, pomůže to, ale větší úpravy v průběhu roku se neudělají.

Ředitel Mareš: Proces vypořádání připomínek není časově jasný, zvažují svolání jednání s autory připomínek. Důležité je získat jasný souhlas z připomínkového místa s vypořádáním.

Ing. Ježorek: V problematice stravování je třeba se zaměřit na lékařské potvrzení a zdravotní potřeby dětí, nikoliv jen na světonázor. I když systém s krabičkami je složitý, měly by být prioritou zdravotní důvody. Rodiče jsou nervózní, když se něco změní, ale je důležité zajistit, aby děti dostaly odpovídající stravu dle diagnózy. Nemůžeme umožnit, aby se situace zhoršovala pro děti, které nemají dostatečné prostředky.

Ředitelka Macková: Z pohledu zdravotnictví i školství je důležité, aby děti se zdravotním omezením dostaly stravu odpovídající jejich zdravotním potřebám, jinak riskují vážné následky.

Martin Krobot: K problematice světonázoru. Podle sborníku Školství z kanceláře ombudsmana z roku 2021 jsou sice diety silnější než světonázor, a měly by být primárně važené, krabičky jsou až sekundární, ale i v rámci světonázoru by škola měla mít minimální povinnost krabičky. Náboženské důvody byly ze strany SZÚ od začátku prezentovány spolu se světonázorem, jsou chráněny antidiskriminačním zákonem úplně stejně, neměly by být používány jako argument pro odmítání úpravy ve smyslu "přijde někdo, že vyznává nějaké náboženství, a bude chtít taky krabičku", oddělení ze strany SZÚ nikdy nebylo navrženo. Pokud nebude znění v souladu s antidiskriminačním zákonem, je pravděpodobné, že vyhlášku shodí legislativní rada vlády pro rozpor s nadřazeným předpisem.

ODBORNÁ SKUPINA PRO NEMOCNIČNÍ STRAVOVÁNÍ

Garantka informovala o:

- dvou termínech pro kurzy ve spolupráci s makro akademií a nemocničními kuchaři. Cílem je vytvořit kurzy i pro nemocniční kuchaře, které již byly zadány některým nemocnicím.
- Skutečnosti, že návrh projektu financovaný z OPZ+ pokračuje v hodnotícím procesu s možností začátku realizace již v létě 2025.
- Informovala podrobněji o obsahu metodického doporučení pro bufetový výdej stravy v nemocnicích
- Z rozhodnutí vedení MZ bude rozpracován systém externího hodnocení kvality nemocničního stravování.
- VZP nabízí program hrazení služeb nutričního terapeuta pro pacienty s diabetem a dalšími nemocemi, který je zatím využíván pouze zčásti. <https://www.vzp.cz/o-nas/tiskove-centrum/otazky-tydne/hrazeni-sluzeb-nutricniho-terapeuta>

Viz příložená prezentace

Diskuse:

Mgr. Košťálová: objevila se potřeba vytvořit metodiku pro bufetový výdej. Plánuje se spolupráce mezi školními a nemocničními kuchaři pro bezpečné zajištění pravidel bufetového výdeje.

MUDr. Trestrová: Zmíní, že ve spolupráci s KHS je připravováno metodické doporučení MZ k bufetovému výdeji ve školním stravování. Metodika bude určena KHS za účelem sjednocení postupu a dále školním jídelnám. Bylo dojednáno sdílení zkušeností s pracovní skupinou připravující zásady bufetového výdeje v rámci nemocničního stravování.

Martina Parízková: Podpořila spolupráci mezi školními a nemocničními jídelnami a zdůraznila důležitost využívání zkušeností z obou prostředí pro lepší přístup a metodiku.

Ředitelka Macková: Zdůraznila nutnost jednotného přístupu pro školské inspekce i hygienické stanice a vypracování minimálních standardů pro bufetový výdej.

Ing. Ježorek: vznesl dotaz, zda budou bufety doporučené např. i na dětských odděleních. Upozornil, že pacienti nejsou vždy s to zvolit správnou stravu a např. u bezlepkového pečiva by se u bufetového výdeje mohlo stát, že nebude dostatek pro určené pacienty.

M. Parízková v reakci zdůraznila, že jedna část metodiky se věnuje skutečnosti, že tato forma výdeje není vhodná pro všechna oddělení a nemocnice musí zvážit řadu aspektů, mj. i rovné zacházení s pacienty.

ODBORNÁ SKUPINA PRO STRAVOVÁNÍ V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Další setkání skupiny proběhne 22. 5. 2025

Různé:

Mgr. Dobrovodská: Změna zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, s účinností od 3. 4. 2025 se týká mj. veřejných zakázek malého rozsahu, které nyní zahrnují zakázky do 3 milionů Kč. To umožní školám a nemocnicím jednodušší postup při nákupu potravin v režimu VZMR. Jednodušší je v režimu VZMR např. i možnost zaměřit se na biopotraviny a zkrácení dodavatelského řetězce. Dále byly připraveny minimální standardy pro veřejné zakázky, které budou v nejbližší době vypraveny do MPŘ před předložením na vládu ČR ve formě usnesení. Následně budou školením představovány.

Zde: [Minimální standardy odpovědného veřejného zadávání - Portál o veřejných zakázkách](#)

MUDr. Trestrová: Zmíní připravovanou novelu vyhlášky č. 350/2021 Sb., která je prováděcím právním předpisem k zákonu o dětské skupině a kde byly v rámci meziresortního připomínkového řízení nově nastaveny požadavky na stravování dětí do 3 let věku, a to s ohledem na zajištění souladu s připravovanou novelou vyhlášky č. 107/2005 Sb. o školním stravování.

Ing. Ježorek: Pro školní jídelny by bylo užitečné mít přístup k ověřeným receptům, aby se usnadnila příprava jídel. Plánuje se vytvoření databáze receptů, která by zahrnovala i dietní možnosti, jako jsou zdravotní diety?

Martin Krobot: Doporučuje doplnění nově vydávaných receptů pro školní jídelny o různé úpravy, aby vyhovovaly různým dietám, včetně bezlepkové diety, spíše než tvorbu samostatných dietních receptur. Je důležité, aby recepty byly použitelné v praxi, což samostatné dietní receptury spíše komplikují.

Na závěr tajemnice pozvala přítomné na den otevřených dveří Státního zdravotního ústavu, který se bude konat v sobotu 12. 4. 2025. Zde: <https://szu.gov.cz/tiskove-zpravy/12-dubna-vas-zveme-na-den-otevrenych-dveri-szu/>

SHRNUTÍ:

- 4. – 5. 2025 Makro Czech Gastro Fest
- 12. 4. 2025 den otevřených dveří SZÚ
- Další jednání proběhne dne 29. května 2025 od 13:00 na Ministerstvu zdravotnictví, místnost 355.

Setkání se zaměřilo na několik klíčových témat týkajících se školního a nemocničního stravování, včetně připomínek k novele vyhlášky č. 107/2005 Sb. Diskutovány byly připomínky různých institucí, týkající se pravidel pro alternativní stravování a specifikace potravinových skupin. Řešily se také výjimky pro speciální diety a přechodné období pro zavedení nových pravidel. Členové MPS STRAVA byli informováni o přípravě kurzů pro nemocniční kuchaře a dále o pokroku v projektu, který se zaměřuje na zkvalitnění nemocničního stravování.

Zapsala:

Mgr. Martina Parízková

Mgr. Alexandra Košťálová

Mgr. Nora Veselá

Příloha: Prezentace za OS pro stravování v nemocnicích